השבתנו על המעוברת. פי׳ לדידן ניחא דאמה מזנה בודקת ומזנה ולא דמיא לבתוליה אלא לדידך דלית לך הך סברא תינח מעוברת אבל מדברת אפילו לפי דבריך יש הפרש דלזו יש עדים ולזו אין עדים ואיכא מיגו אמר להם מדברת היינו שבויה וכמו שבויה אין נאמנת לומר לא נבעלתי ה״נ מדברת כדמסיק לפי שאין אפוטרופוס לעריות ומיהו פי׳ זה לא יתכן למאי דפריכית לעיל דלר׳ יהושע נאמנת לומר לא נבעלתי ופר״י בדוחק מדברת היינו שבויה דכמו שבויה בחזקת בעולה כך מדברת [1] בחזקת בעולה לענין שאם תאמר לכשר נבעלתי שאינה נאמנת במיגו לפי שיכלה לומר לא נבעלתי ולכבי מהני אין אפוטרופוס לעריות אלא משנין ליה **מסייע** ליה לר׳ יהושע בן לוי. הקשה ר״ת אכתי מיפוק ליה דאם נשבויה כל פסולים והכא במחזקה דמדברת רוב ותירץ דרוב ככל ולכך לעיל למימר במדברת לכך אלא רוב לעיל למימר סמוך מיעוטא לחזקה ואיתעבר לה רובא דאפילו אית להו סמוך מיעוטא לחזקה לר״ג ור׳ יהושע מ״מ לא הוי אלא פלגא ופלגא ודין הוא שאסור מספק דספק איסורא לחומרא ולא דמי לתינוק שנמצא בגד העיסה בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף פ. ושם) דמטהרין מטעם סמוך מיעוטא לחזקה דאם אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק איסור להתיר כדאמרינן פרק כיצד הדם (חולין דף פו:): **מכשיר אפילו ברוב פסולים**. והא דקאמרינן בפ׳ עשרה יוחסין (קדושין עד. ושם) גבי אצל שאול היה קורא לשמואל בדוקי בדוקי ומפרש בגמרא שבודקין אמו ואומרת לכשר נבעלתי ופריך כמאן כר״ג תניא אצל שאול זימנא חדא מעוברת הוי פי׳ והוה ליה למתני וכן אמר אצל שאול וכן פי׳ שם בקונטרס ומשני דאצל שאול עדיפא מר״ג דאי מהאם הוה אמינא ברוב כשרים אצלה הוי אע״ג דאמרי הכא דר״ג מכשיר אפילו ברוב פסולין אצל שאול קאי אמתני׳ וממתני׳ לא משמע מידי דאייתי ברוב פסולים והא דפריך האם לעיל למאי דהוה בעי למימר דאצל שאול אמה היתה מכשרת להכשיר בה פוסל אע״ג דאיכא רוב פסולים אלא משום דאיכא למימר דאפילו ברוב פסולים אצל שאול קאי אמתני׳ וממתני׳ לא משמע מידי דאייתי ברוב פסולים והא דפריך האם לעיל למאי דהוה בעי למימר דאצל שאול אמה היתה פנויה ר״י אלא אם היתה פנויה שלא תנשא לכהן דאמרינן דלמא נבעלה לפסול לה אבל לבעלה לא אסרה ואפי׳ אם היה בעלה כהן. ארי״ א״ש הלכה כר״ג אריב״ל לדברי המכשיר מכשיר אפילו ברוב פסולים לדברי הפוסל פוסל אפי׳ ברוב כשרים: ההוא ארוס וארוסתו. והא דאמר בעשרה יוחסין (קדושין דף עה.) מיתמר הבא על ארוסתו בבית חמיו רב אמר הולד ממזר ושמואל אמר הולד שתוקי לבעלה אע״פ שנבדקו את אמו לפי שבבדקו קשיא דשמואל דשמואל דנאמנת להכא אמר כרבן גמליאל דנאמנת והתם קאמר חיפוך שמואל אמר הולד ממזר וכן משמע דבמסקנא משני התם לעולם לא תיפוך כו׳ ומפרש מאי שתוקי שבודקין את אמו ואומרת לכשר נבעלתי ואם תאמר אכתי לשמואל להתם משמע דוקא בבא על ארוסתו בבית חמיו מהני בדיקה והכא משמע אפילו כי לא מודה אמר שמואל דנאמנת כרבן גמליאל ויש לומר להא דנקט בא היינו משום רבותא דרב נקטיה דאפילו הכי אמר הולד ממזר מי יודע התם שהוא בעילת זנות דילמא בעלה נבעלה לכהן גדול מסתברא מילתא דרב בדליימא מעלמא והכא בדלא דיימא מעלמא מייתי ועוד דבכל הספרים גרס בקדושין ארוסה שבירה והיה דוקא קאמר שבודקין אצל בא ע״י בדיקה ומיהו קשה לגירסת קמא בית חמיו אצל שמואל בסוף פ׳ גמליאל דפליגי רב ושמואל בבא מצי לאקשויי לרב דאמר בית חמיו מעלמא פליגי דלמא מדאפקריה נפשה לגבי ארוס מפקריה נפשה לגבי עלמא הא אמר הכא אצל בעלה מקום לזנות: **תורכה דמסא**. שמא בעילתה מאחד מבני העיר ואיכא למימר בעיר שרובה ישראל כשריס קאמר: **דדברא**. שפך אחד מסוף העולם עד לבאן ורוב העולם עובדי כוכבים הם ופוסלים אשה בביאתם להכותה כדאמר בייבמות (דף מה.) ובקדושין (דף עה:) יגאו עובד כוכבים ועבד שאין לו אלמנות וגירושין בה: **וו עדות שהאשה**. עלמה כשרה לומר לכשר נבעלתי: **אינה נאמנת**. לינשא לכהן: **אמרו לו אכל הן**[2]. כמו אכל שרה משלך (בראשית יח) דמתרגמינן בקונטרס: **ומה הפרש יש וו לוו**. ר׳ יהושע קאמר לה: **לוו יש עדים**. שנבעלה לכיון דנשבית נשין העובדי כוכבים והם פוסלים בעריות כולהו עדים שנבעלה: **ולוו אין עדים**. שנבעלה אצל רשות אצל מדברת ומיגו דאי בעית אמרה לא נבעלתי כי אמרה נמי לכשר נבעלתי מהימנת: **אף לוו**. כלומר אף כאן יש אחת שיש לה עדים ואחת מוקים עלי׳ בהיותה מעוברת: **אמרו ליה לו**. לקמיה מפרש מאי קא מהדרי ליה על מאי דקאמר להו: **אין אפוטרופוס לו**. לקמן מפרש: **בד״א**. דנאמנת לר״ג: **בעדות אשה בגופה**. כלומר להכשיר את עלמה להכונה אצל מחזקין לה בנבעלה לפסול: **מאי קאמר להו לו**. כלומר מאי קאמר להו אימו אצל שתוקי מהדרי ליה אימו רוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות שבויה היא אימו אצל שתוקי ואמאי מחזקיק אותה בנבעלה: **פרוצים בעריות**. והא ודאי נבעלה: **אין אפוטרופוס לעריות**. אין אחת יכולים להיות לה אפוטרופוס לומר לא נבעלה: **ופיפוק ליה וכו׳**. לרבי יהושע פריך נהי נמי דאין אפוטרופוס לעריות תיפוק ליה אצל דמי לשבויה דאחת רוב פסולין הם: **מכשיר אפי׳ ברוב פסולים**. דאמרינן מוקמה אחזקה ועל רוב פסולים שהיו מכשיריס אותה הניח הוא להם רמיה מן השבויה: **אין נה תוקה דכשרות**. וי״ל אחת זו בחזקת כשרות עומדת ומספק אחת בת לפוסלה אל תפסילנה מספק: **לא שתוקי וכשר**. כלומר שתוקי הוא במקלת שאם כהן היה הבועל והעובר יהיה זכר משתקין אומו מדין כהונה כדלקמן אצל כשר הוא ליוחסין שאם נקבה היא תינשא לכהונה ואם זכר הוא בתו ותלמודו כשרות לכהונה: **ופירש לאחד מהן**. ואין ידוע איזה הוא: **הולד שתוקי**. ומע״פ שכרור לנו שמכהן כשר בת. והאי שתוקי על כרחך כשר ליוחסין ואם נקבה היא רמויה לכהן וקרי ליה שתוקי: **מדין כהונה**. שלא יעבוד עבודה ולא יאכל תרומה: **מיוחס אחריו**. שאנו יודעין מי אביו: אין

ההוא ארוס וארוסתו. והא דאמר בעשרה יוחסין (קדושין דף עה.) מיתמר הבא על ארוסתו בבית חמיו רב אמר הולד ממזר ושמואל אמר הולד שתוקי לבעלה אע״פ שנבדקו את אמו לפי שבבדקו קשיא דשמואל דשמואל דנאמנת להכא אמר כרבן גמליאל דנאמנת והתם קאמר חיפוך שמואל אמר הולד ממזר וכן משמע דבמסקנא משני התם לעולם לא תיפוך כו׳ ומפרש מאי שתוקי שבודקין את אמו ואומרת לכשר נבעלתי ואם תאמר אכתי לשמואל להתם משמע דוקא בבא על ארוסתו בבית חמיו מהני בדיקה והכא משמע אפילו כי לא מודה אמר שמואל דנאמנת כרבן גמליאל ויש לומר להא דנקט בא היינו משום רבותא דרב נקטיה דאפילו הכי אמר הולד ממזר מי יודע התם שהוא בעילת זנות דילמא בעלה נבעלה לכהן גדול מסתברא מילתא דרב בדליימא מעלמא והכא בדלא דיימא מעלמא מייתי ועוד דבכל הספרים גרס בקדושין ארוסה שבירה והיה דוקא קאמר שבודקין אצל בא ע״י בדיקה ומיהו קשה לגירסת קמא בית חמיו אצל שמואל בסוף פ׳ גמליאל דפליגי רב ושמואל בבא מצי לאקשויי לרב דאמר בית חמיו מעלמא פליגי דלמא מדאפקריה נפשה לגבי ארוס מפקריה נפשה לגבי עלמא הא אמר הכא אצל בעלה מקום לזנות: **תורכה דמסא**. שמא בעילתה מאחד מבני העיר ואיכא למימר בעיר שרובה ישראל כשריס קאמר: **דדברא**. שפך אחד מסוף העולם עד לבאן ורוב העולם עובדי כוכבים הם ופוסלים אשה בביאתם להכותה כדאמר בייבמות (דף מה.) ובקדושין (דף עה:) יגאו עובד כוכבים ועבד שאין לו אלמנות וגירושין בה: **וו עדות שהאשה**. עלמה כשרה לומר לכשר נבעלתי: **אינה נאמנת**. לינשא לכהן: **אמרו לו אכל הן**[2]. כמו אכל שרה משלך (בראשית יח) דמתרגמינן בקונטרס: **ומה הפרש יש וו לוו**. ר׳ יהושע קאמר לה: **לוו יש עדים**. שנבעלה לכיון דנשבית נשין העובדי כוכבים והם פוסלים בעריות כולהו עדים שנבעלה: **ולוו אין עדים**. שנבעלה אצל רשות אצל מדברת ומיגו דאי בעית אמרה לא נבעלתי כי אמרה נמי לכשר נבעלתי מהימנת: **אף לוו**. כלומר אף כאן יש אחת שיש לה עדים ואחת מוקים עלי׳ בהיותה מעוברת: **אמרו ליה לו**. לקמיה מפרש מאי קא מהדרי ליה על מאי דקאמר להו: **אין אפוטרופוס לו**. לקמן מפרש: **בד״א**. דנאמנת לר״ג: **בעדות אשה בגופה**. כלומר להכשיר את עלמה להכונה אצל מחזקין לה בנבעלה לפסול: **מאי קאמר להו לו**. כלומר מאי קאמר להו אימו אצל שתוקי מהדרי ליה אימו רוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות שבויה היא אימו אצל שתוקי ואמאי מחזקיק אותה בנבעלה: **פרוצים בעריות**. והא ודאי נבעלה: **אין אפוטרופוס לעריות**. אין אחת יכולים להיות לה אפוטרופוס לומר לא נבעלה: **ופיפוק ליה וכו׳**. לרבי יהושע פריך נהי נמי דאין אפוטרופוס לעריות תיפוק ליה אצל דמי לשבויה דאחת רוב פסולין הם: **מכשיר אפי׳ ברוב פסולים**. דאמרינן מוקמה אחזקה ועל רוב פסולים שהיו מכשיריס אותה הניח הוא להם רמיה מן השבויה: **אין נה תוקה דכשרות**. וי״ל אחת זו בחזקת כשרות עומדת ומספק אחת בת לפוסלה אל תפסילנה מספק: **לא שתוקי וכשר**. כלומר שתוקי הוא במקלת שאם כהן היה הבועל והעובר יהיה זכר משתקין אומו מדין כהונה כדלקמן אצל כשר הוא ליוחסין שאם נקבה היא תינשא לכהונה ואם זכר הוא בתו ותלמודו כשרות לכהונה: **ופירש לאחד מהן**. ואין ידוע איזה הוא: **הולד שתוקי**. ומע״פ שכרור לנו שמכהן כשר בת. והאי שתוקי על כרחך כשר ליוחסין ואם נקבה היא רמויה לכהן וקרי ליה שתוקי: **מדין כהונה**. שלא יעבוד עבודה ולא יאכל תרומה: **מיוחס אחריו**. שאנו יודעין מי אביו: אין

כהונת עולם מי שזרעו מיוחס אחריו יצא זה שאין זרעו מיוחס אחריו [ד]ההוא ארוס וארוסתו דאתו לקמיה דרב יוסף היא אמרה מיניה והוא אמר אין

פב א מיי׳ פי״ח מהל׳ איסורי ביאה הלכה כא סמג לאוין קכו טור ש״ע אה״ע סימן ז ס״ד:

פג ב מיי׳ פט״ו שם הלכה יא סמג שם טוש״ע שם סי׳ ו סעיף ח:

פד ג מיי׳ פ״כ שם סי׳ ב סמג לאוין קכד טוש״ע שם סימן ג סעיף ט:

פה ד מיי׳ פט״ו שם הלכה יז טוש״ע שם סימן ד סעיף כז [וכיב מלפפ עוד ניכומות פ״ו דף כז ע״ב]:

תוספות רי״ד

היחוד ואין אוסרים על היחוד לימא דלא כר״י פי׳ דמשום יחוד מחזיק לה כנבעלה פי׳ מלקין מכות מדרבות לאשת איש שנתייחדה עם א׳ אבל אין אוסרין אותה על בעלה בעידי יחוד אלא היכא דקנא לה מעיקרא בפני שנים ואמר לה אל תסתרי עם איש פלוני אם נסתרה עמו היא סוטה האמורה בתורה והיא אסורה לו עד שתוברר במים המאררים אבל בלא קינוי מעיקרא אינה נאסרת לו בסתירה בלחוד. ומהדר מעלה עשו ביוחסין פי׳ דלא אסרה ר״י אלא אם היתה פנויה שלא תנשא לכהן דאמרינן דלמא נבעלה לפסול לה אבל לבעלה לא אסרה ואפי׳ אם היה בעלה כהן. ארי״ א״ש הלכה כר״ג אריב״ל לדברי המכשיר מכשיר אפילו ברוב פסולים לדברי הפוסל פוסל אפי׳ ברוב כשרים: ההוא ארוס וארוסתו. דאתו לקמיה דר״י היא אומרת מיניי׳ והוא אומר

תורה אור השלם

1. וְהָיְתָה לּוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

במדבר כה יג

מוסף רש״י

עשרה כהנים כו׳ הולד שתוקי. וכשר הוא דהא פסיטא לן דבן כהן הבא על הבעילת זנות (יבמות ק:). שמשתיקין אותו מדין כהונה. מלעבוד עבודה, ולא על גב דלענין יוחסין ליפסל לאכול בכשר הוא, פסול לעבודה (שם). מי שזרעו מיוחס אחריו. שיכל זכיו שהוא שלו (שם).